

Examenul național de bacalaureat 2025**Simulare județeană****Proba E.c) Istorie****Varianta 1**

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor ; - profil teologic, toate specializările.

•Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

•Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Criza internă a Ungariei de la cumpăna secolelor al XIII-lea și al XIV-lea a fost atât de gravă încât regelui Carol Robert de Anjou (1308-1342) i-a trebuit mai mult de un deceniu și jumătate pentru a putea restabili autoritatea centrală asupra întregului teritoriu al regatului. Întărirea treptată a puterii lui Carol Robert însemna un pericol pentru Basarab, cel care profitase de problemele interne ale Ungariei pentru a ocupa Banatul Severinului. Compromisul din 1324 nu era unul menit să dureze, astfel încât, în anul 1330, regele Ungariei s-a hotărât să tranșeze militar în favoarea sa situația din teritoriile de la Sud de Carpați. Rezultatul campaniei este cel cunoscut: înfrângerea catastrofală a armatei regale la Posada (9-12 noiembrie 1330). [...] Ca și în alte cazuri din istoria românească, bătălia propriu-zisă nu a hotărât cu nimic soarta campaniei. În momentul în care ea a avut loc, încercarea regelui de a supune Țara Românească eșuase deja, armata regală retrăgându-se din fața cetății Argeș fără perspectiva de a mai iniția vreo acțiune ofensivă [împotriva lui Basarab] în acel an, anotimpul fiind prea înaintat.” (B. Murgescu, *Istorie românească-istorie universală 600-1800*)

B. „Consfințind independența Țării Românești față de coroana Ungariei, victoria de la Posada a transformat fundamental și poziția sa internațională. Respingând cu succes, într-un moment extrem de critic și fără niciun sprijin din partea aliaților săi, o invazie condusă de însuși regele Ungariei, Basarab și-a cucerit o poziție de prestigiu pe scena politică a Europei de Sud-Est. [...] În 1331-1332, trupele muntene au participat [...], în sprijinul bulgarilor, la războiul victorios purtat de aceștia împotriva Bizanțului; în aceeași perioadă Basarab a recuperat, se pare, cetatea Severinului. Reluat în 1335, războiul cu Ungaria s-a desfășurat de această dată pe un front mult mai larg, izvoarele înregistrând confruntări armate atât în Țara Bârsei, cât și la Severin, această ultimă cetate rămânând însă, în cele din urmă, în stăpânirea Țării Românești. O nouă fază a presiunii ungare s-a consumat în anii 1343-1345, după moartea lui Carol Robert și încoronarea fiului său Ludovic cel Mare. Basarab a pierdut de această dată Severinul [...].” (I. A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți bătălia din anul 1330, precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la acțiunile din 1335-1345. **2 puncte**
3. Menționați statul medieval românesc și conducătorul acestuia, la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că trupele muntene și bulgare sunt aliate. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice referitoare la instituții centrale din spațiul românesc, desfășurate în secolele al XVI-lea - al XVIII-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două autonomii locale atestate în spațiul românesc, în secolul al XIII-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**30 puncte**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

”La 10 februarie 1938, guvernul lui Octavian Goga [...] este înlocuit. Noul guvern, prezidat de patriarhul Miron Cristea, nu mai era expresia vreunei majorități parlamentare sau a unei formațiuni politice. Era expresia voinței regale. Nici noua Constituție, din 20 februarie 1938 [...] nu mai era expresia unui acord colectiv de voință a diverșilor factori constituționali. [...] Prin introducerea principiului supremației monarhului, puterea legislativă era exercitată de rege prin intermediul Parlamentului bicameral, limitat exclusiv la legiferare și având un caracter corporativ. Puterea executivă este exercitată tot de rege, prin guvern, numit și revocat de rege, fără răspundere politică față de Parlament. Libertățile și drepturile democratice sunt reduse considerabil. [...] Regimul parlamentar este înlocuit cu unul autoritar. Noua Constituție pune capăt separării puterilor în stat, introducea pedeapsa cu moartea, delictul public. [...] Regimul autoritar, instituit de Carol al II-lea, în 1938, nu se sprijină pe un program, ci pe o camarilă [...]. Această camarilă [...] nu va întârzia să pună regimul într-o stare de criză. Carol al II-lea guvernează sprijinindu-se pe armată și poliție. [...] Războiul mondial, cel de-al doilea, se apropie și România, atât de bogată în alianțe, începe să le piardă treptat pe toate. [...] În martie 1939, România semnează un tratat comercial cu Germania prin care statul german devenea primul furnizor al României și cel dintâi client al mărfurilor acesteia. Economia țării (în special petrolul) ajunge treptat subordonată intereselor germane. Anglia și Franța reacționează, încheie grabnic acorduri comerciale cu România (limitate ca valoare) și garantează independența României (23 aprilie 1939), nu și integritatea teritorială [...].”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți regele României, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați anul semnării tratatului comercial dintre România și Germania și o consecință a acestei acțiuni, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la noul guvernul instaurat în 1938. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la prevederile Constituției din 1938, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia regimul democratic din România s-a consolidat în deceniul al treilea al secolului al XX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**30 puncte**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre constituirea și evoluția statului român modern, având în vedere:

- precizarea unei cauze a elaborării proiectelor politice referitoare la statul român în secolul al XVIII-lea;
- menționarea a două proiecte politice referitoare la statul român, elaborate în 1848 și a câte unei caracteristici a fiecăruia dintre acestea;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat în spațiul românesc între anii 1859 - 1863;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția statului român modern în perioada 1864-1866 și susținerea printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, structurarea eseului, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.